

जघानाथ ततो जिष्णुः किरातमुरसा बली । पाण्डवश्च विचेष्टन्तं किरातोऽप्यहनद्वली ।
 तयोर्भुजविनिष्पेषात् सङ्घर्षेणोरसेस्तथा । समजायत गात्रेषु पावकोऽङ्गारधूमवान् । १६१०
 तत एनं महादेवः पीड्य गात्रैः सुपीडितं । तेजसा व्यक्रमद्रोषाचेतस्तस्य विमोहयन् ।
 ततोऽभिपीडितैर्गात्रैः पिण्डोक्त इवावभौ । फाल्गुनो गात्रसंरुद्धो देवदेवेन भारत ।
 निरुच्छासोऽभवच्चैव सन्निरुद्धो महात्मना । पपात भूम्ना निश्चेष्टा गतसत्त्व इवाभवत् ।
 स मुहूर्तन्तथा भूत्वा सचेताः पुनरुत्थितः । रुधिरणासुताङ्गस्तु पाण्डवो मृशदुःखितः ।
 शरणं शरणं गत्वा भगवन्तं पिनाकिनं । मृन्मयं स्थण्डिलं कृत्वा माल्येनापूजयद्भवं । १६१५
 तच्च माल्यं तदा पार्थः किरातशिरसि स्थितं । अपश्यत् पाण्डवश्चेष्टो हर्षेण प्रकृतिङ्गतः ।
 पपात पादयोस्तस्य ततः प्रीतोऽभवद्भवः । उवाच चैनं वचसा मेघगम्भीरगोर्हरः ।
 जातविस्मयमालोक्य तपःशीलाङ्गसंहतिं ॥ भव उवाच ॥ भो भो फाल्गुन तुष्टोऽस्मि कर्मणाऽप्रतिमेन ते ।
 शौर्येणानेन धृत्या च चक्षियो नास्ति ते समः । समं तेजश्च वीर्यञ्च ममाद्य तव चानघ ।
 प्रीतस्तेऽहं महाबाहो पश्य मां भरतर्षभ । ददामि ते विशालाक्ष चक्षुः पूर्वच्छर्षिर्भवान् । १६२०
 विजेयसि रणे शत्रून्पि सर्वान् दिवौकसः । प्रीत्या च तेऽहं दास्यामि यदस्त्वमनिवारितं ।
 त्वं हि शक्नो मदीयं तदस्त्वं धारयितुं क्षणात् ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो देवं महादेवं गिरिशं शूलपाणिनं ।
 ददर्श फाल्गुनस्तत्र सह देव्या महाद्युतिं । स जानुभ्यां महीं गत्वा शिरसा प्रणिपत्य च ।
 प्रसादयामास हरं पार्थः परपुरञ्जयः ॥ अर्जुन उवाच ॥ कपर्दिन् सर्वदेवेश भगनेत्रनिपातन ।
 देवदेव महादेव नीलगीव जटाधर । कारणानाञ्च परमं जाने त्वां व्यम्बकं विभुं । १६२५
 देवानाञ्च गतिं देव तत्प्रसूतमिदं जगत् । अजेयस्त्वं त्रिभिर्लोकैः सदेवासुरमानुषैः ।
 शिवाय विष्णुरूपाय विष्णवे शिवरूपिणे । दक्षयज्ञविनाशाय हरिरुद्राय वै नमः ।
 ललाटाक्षाय सर्वाय मीढुषे शूलपाणये । पिनाकगोत्रे सूर्याय मार्जालीयाय वेधसे ।
 प्रसादये त्वां भगवन् सर्वभूतमहेश्वर । गणेशं जगतः शम्भुं लोककारणकारणं ।
 प्रधानपुरुषातीतं परं सूक्ष्मतरं हरं । व्यतिक्रमं मे भगवन् क्षन्तुमर्हसि शङ्कर । १६३०
 भगवद्दर्शनाकाङ्क्षी प्राप्नोऽस्मीमं महागिरिं । दयितं तव देवेश तापसालयमुत्तमं ।
 प्रसादये त्वां भगवन् सर्वलोकनमस्कृतं । न मे स्यादपराधोऽयं महादेवातिसाहसात् ।
 कृतो मयाऽयमज्ञानात् विमर्दो यस्त्वया सह । शरणं प्रतिपन्नाय तत्त्वमस्त्राय शङ्कर ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तमुवाच महातेजाः प्रहस्य वृषभध्वजः । प्रगृह्य रुचिरं बाहुं चान्तमित्येव फाल्गुनं ।
 परिष्वज्य च बाहुभ्यां प्रीतात्मा भगवान् हरः । पुनः पार्थ सान्त्वपूर्वमुवाच वृषभध्वजः । १६३५
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि कैरातपर्वणि महादेवस्तवे एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३८ ॥
 ॥ देवदेव उवाच ॥ नरस्त्वं पूर्वदेहे वै नारायणसहायवान् । वदथ्या तप्तवानुग्रं तपो वर्षायुतान् बहून् ।
 त्वयि वा परमं तेजो विष्णो वा पुरुषोत्तमे । युवाभ्यां पुरुषाभ्यां तेजसा धार्यते जगत् ।